

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (dziesiąta izba)

z dnia 29 czerwca 2022 r.*

Instrument pomocy przedakcesyjnej – Dochodzenie OLAF-u – Decyzja Komisji o nałożeniu kary administracyjnej – Wykluczenie z postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i przyznawania subwencji finansowanych z budżetu ogólnego Unii na okres czterech lat – Wpis do bazy danych systemu wczesnego wykrywania i wykluczania – Rozporządzenie finansowe – Nieograniczone prawo orzekania – Proporcjonalność kary

W sprawie T-609/20

LA International Cooperation Srl, z siedzibą w Mediolanie (Włochy), którą reprezentowali adwokaci B. O'Connor i M. Hommé,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, którą reprezentował R. Pethke, w charakterze pełnomocnika,

strona pozwana,

SĄD (dziesiąta izba),

w składzie: A. Kornezov, prezes, E. Buttigieg i G. Hesse (sprawozdawca), sędziowie,

sekretarz: E. Coulon,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

uwzględniwszy, że w terminie trzech tygodni od dnia powiadomienia stron o zakończeniu pisemnego etapu postępowania nie wpłynął wniosek stron o wyznaczenie rozprawy, i postanowiwszy, na podstawie art. 106 § 3 regulaminu postępowania przed Sądem, orzec w przedmiocie skargi bez przeprowadzenia ustnego etapu postępowania,

wydaje następujący

* Język postępowania: angielski.

Wyrok¹

[...]

Co do prawa

[...]

W przedmiocie odpowiedniego charakteru kary

- 151 Skarżąca podnosi, że jej dobra współpraca w trakcie dochodzenia OLAF-u powinna była zostać uwzględniona przez panel w celu ustalenia odpowiedniej kary, jaką należało zastosować w niniejszej sprawie. Dodaje ona, że zgodnie z prawem włoskim w kwietniu 2016 r. przyjęła system organizacji, zarządzania i kontroli wraz z kodeksem etycznym oraz związany z nim system dyscyplinarny. Ponadto w 2019 r. odwołała A i B z zajmowanych stanowisk.
- 152 Komisja podnosi, że na podstawie swoich zobowiązań umownych i art. 5 rozporządzenia Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. 1996, L 292, s. 2) skarżąca była zobowiązana do współpracy i umożliwienia dostępu do jej pomieszczeń w celu ułatwienia kontroli i inspekcji OLAF-u w jej imieniu. Argument skarżącej, zgodnie z którym dobra współpraca z jej strony powinna była mieć wpływ na dokonaną przez panel ocenę odpowiedniej kary, należy jej zdaniem oddalić. Komisja wyjaśnia, że panel miał dostęp do sprawozdań z kontroli na miejscu, w których wskazano, że skarżąca i jej przedstawiciele współpracowali z OLAF-em.
- 153 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że w odniesieniu do okoliczności faktycznych zaistniałych przed dniem 1 stycznia 2016 r. Komisja stwierdziła w zaskarżonej decyzji, że art. 133a ust. 2 lit. b) rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia nr 1605/2002 (Dz.U. 2002, L 357, s. 1), ze zmianami, oraz art. 145 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1268/2012 z dnia 29 października 2012 r. w sprawie zasad stosowania rozporządzenia nr 966/2012 (Dz.U. 2012, L 362, s. 1), przed jego zmianą rozporządzeniem delegowanym (UE) 2015/2462 z dnia 30 października 2015 r. (Dz.U. 2015, L 342, s. 7), przewidywał maksymalny okres wykluczenia podmiotu wynoszący pięć lat.
- 154 Jak wskazała Komisja, w odniesieniu do czynów popełnionych po dniu 1 stycznia 2016 r. art. 106 ust. 14 lit. c) rozporządzenia nr 966/2012, zmienionego rozporządzeniem 2015/1929, przewidywał, że okres wykluczenia nie może przekraczać trzech lat w przypadku poważnego wykroczenia zawodowego, o którym mowa w art. 106 ust. 1 lit. c) tego rozporządzenia, oraz pięć lat w przypadku korupcji, o których mowa w art. 106 ust. 1 lit. d) tego rozporządzenia.
- 155 W tym kontekście Komisja wykluczyła skarżącą na podstawie wstępnej kwalifikacji prawnej jej zachowania, biorąc pod uwagę stwierdzone fakty i ustalenia zawarte w zaleceniu wydanym przez panel zgodnie z art. 106 ust. 2 rozporządzenia nr 966/2012, zmienionego rozporządzeniem

¹ Poniżej zostały odtworzone jedynie te punkty wyroku, których publikację Sąd uznał za wskazaną.

2015/1929. Uznała ona, że waga zawinionego zachowania, umyślny charakter tego zachowania, czas jego trwania oraz wysokie kwoty, o jakie chodziło, uzasadniają wykluczenie przez okres czterech lat.

- 156 W tym względzie Sąd wskazuje, że art. 133a ust. 1 rozporządzenia nr 2342/2002, zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE, Euratom) nr 478/2007 z dnia 23 kwietnia 2007 r. (Dz.U. 2007, L 111, s. 13), oraz art. 106 ust. 3 rozporządzenia nr 966/2012, zmienionego rozporządzeniem 2015/1929, wymagają od instytucji zamawiającej, która wyklucza wykonawcę, by przestrzegała zasady proporcjonalności. W szczególności wspomniany art. 106 ust. 3 przewiduje, że decyzja instytucji zamawiającej powinna uwzględniać w szczególności powagę sytuacji, w tym wpływ na interesy finansowe i dobre imię Unii, czas, który upłynął od stwierdzenia danego zachowania, czas jego trwania i ewentualna powtarzalność, umyślność bądź stopień niedbalstwa, lub wszelkie inne okoliczności łagodzące, takie jak stopień współpracy wykonawcy z odpowiednim właściwym organem i wkład wykonawcy w dochodzenie, potwierdzone przez instytucję zamawiającą.
- 157 Zgodnie z art. 108 ust. 11 rozporządzenia nr 966/2012, zmienionego rozporządzeniem 2015/1929, Sąd „ma nieograniczoną jurysdykcję do dokonania przeglądu decyzji, na mocy której instytucja zamawiająca wykluczyła wykonawcę lub nałożyła na niego karę finansową, łącznie ze skróceniem lub wydłużeniem czasu trwania wykluczenia lub anulowaniem, obniżeniem lub zwiększeniem nałożonej kary finansowej”. Obok zwykłej kontroli zgodności z prawem, która pozwala jedynie na oddalenie skargi o stwierdzenie nieważności lub stwierdzenie nieważności zaskarżonego aktu, to nieograniczone prawo orzekania uprawnia Sąd do zmiany zaskarżonego aktu, nawet jeżeli nie stwierdza jego nieważności, z uwzględnieniem wszelkich okoliczności faktycznych, aby na przykład zmienić czas trwania wykluczenia. W tych okolicznościach Sąd może w razie potrzeby dokonać oceny innej niż ta przyjęta przez Komisję w zaskarżonej decyzji w odniesieniu do okresu wykluczenia.
- 158 W niniejszym przypadku argumentację, w ramach której skarżąca podnosi, że dobra współpraca z jej strony w trakcie dochodzenia i zastosowanie przez nią środków reorganizacji, powinny mieć wpływ na ocenę odpowiedniej kary, jaką należało zastosować, należy interpretować w ten sposób, iż Sąd, w ramach przysługującego mu nieograniczonego prawa orzekania, powinien ocenić czas trwania wykluczenia z uwzględnieniem podniesionych okoliczności łagodzących.
- 159 W ramach nieograniczonego prawa orzekania Sąd stwierdza, że skarżąca dopuściła się korupcji i poważnego wykroczenia zawodowego, o których mowa w pkt 121–123, 126, 127 i 129–134 powyżej. Okoliczności te są bardzo poważne z samej swej natury, ponieważ zachowanie skarżącej polegało na wręczaniu łapówek urzędnikom administracji publicznej Republiki Macedonii Północnej w celu uzyskania przewagi konkurencyjnej nad innymi oferentami. Należy stwierdzić, że skarżąca umyślnie dążyła do przekupienia urzędników administracji publicznej Republiki Macedonii Północnej. Zachowanie to trwało nieco ponad cztery lata, w tym okresie zaangażowanych było kilka osób z grona skarżącej oraz spoza tego grona.
- 160 Należy również uwzględnić wagę wpływu tych okoliczności na interesy finansowe Unii w zakresie, w jakim dotyczą one kwoty przekraczającej 1,7 mln EUR.
- 161 Następnie, jeśli chodzi o dowody powołane przez skarżącą, prawdą jest, że sprawozdania z kontroli na miejscu wskazują na „bardzo dobrą” i „pełną” współpracę z jej strony podczas owych kontroli. Niemniej jednak prawdą jest również, jak twierdzi Komisja, że skarżąca była prawnie

zobowiązana do współpracy z OLAF-em. W każdym wypadku należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie zachowanie skarżącej w czasie dochodzenia może mieć jedynie niewielki wpływ na stopień surowości kary ze względu na wagę rozpatrywanych czynów.

- 162 Jeśli chodzi o system organizacji przyjęty przez skarżącą w 2016 r., Sąd podziela ocenę dokonaną przez Komisję w tym względzie w zaskarżonej decyzji. Z jednej strony system ten został bowiem przyjęty w kwietniu 2016 r., ale nie spowodował zaniechania zawinionego zachowania skarżącej, które trwało do stycznia 2017 r. Z drugiej strony, o ile nowy system mógłby ewentualnie mieć wpływ na zachowanie skarżącej w przyszłości, o tyle nie miał on żadnego wpływu na owo zachowanie w rozpatrywanym okresie. Podobnie odwołanie w 2019 r. A i B ze stanowisk może mieć wpływ jedynie na przyszłe zachowanie skarżącej. W związku z tym Sąd uważa, że nie należy brać tej okoliczności pod uwagę.
- 163 Wreszcie można podkreślić, że przed dniem 1 stycznia 2016 r. maksymalny okres wykluczenia przewidziany przez prawodawcę wynosił pięć lat w przypadku poważnych wykroczeń zawodowych, a po dniu 1 stycznia 2016 r. – trzy lata w przypadku poważnych wykroczeń zawodowych oraz pięć lat w przypadku korupcji. Tymczasem w niniejszej sprawie Sąd stwierdził w pkt 121–123, 126, 127 i 129–134 powyżej, że zachowanie skarżącej stanowiło zarówno czynny poważny wykroczenia zawodowego, jak i akty korupcji.
- 164 W świetle wszystkich ustaleń i okoliczności wymienionych powyżej należy stwierdzić, że wykluczenie na okres czterech lat jest w niniejszym przypadku właściwe i proporcjonalne.

Z powyższych względów

SĄD (dziesiąta izba)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) LA International Cooperation Srl zostaje obciążona kosztami postępowania.

Kornezov

Buttigieg

Hesse

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 29 czerwca 2022 r.

Podpisy